

Oss Emellan

Nr 4/2016 Medlemstidning IF Metall Örebro län

*God Jul och
Gott Nytt År!*

Energisamarbete
I LINDESBERG

Kommunikatörerna hos
DAGENS ARBETE

VERKTYGSLÅDAN
har uppdaterats

Anders Karlsson

»Att se hur deltagarna utvecklas är obetalbart«

Alltid - Aktuellt i avdelningen - på sista sidan!

Jennie Nylund
ombudsman
IF Metall
Örebro län

Urban Larsson
avtalsansvarig
IF Metall Örebro län,
klubbordförande ESAB i Laxå

»Vi är rustade för en tuff och hård avtalsrörelse«

I skrivande stund har årets avtalsrörelse för IF Metall precis avslutats. Det började trögt inför de första avtalens utgång den 31 mars men på kvällen var IF Metall, efter hårda förhandlingar, överens med arbetsgivarna om ett nytt ettårsavtal. Facken inom industrin (FI) stod gemensamt framför pressen och presenterade en avtalsrörelse med ett samlat värde på 2,2 procent.

Det tillkom ytterligare avsättning för deltidspension med 0,2 procent inom de avtalsområden som har detta sedan tidigare.

Med gemensamma krafter fördes Allokemiska avtalet, Läder och Sportartikelindustriavtalet och Stenindustriavtalet samman, och bildade I-avtalet. I övrigt kan nämnas att det har blivit en hårdare skrivning om att komma överens om lönesystem i Teknikavtalet, krav på arbetsgivarintyg samt partsgemensamma grupper för jämställdhet och arbetsmiljö.

Avtal tecknades sedan på löpande band, men när Tvättavtalet skulle förhandlas kom inte parterna överens. Man stod långt ifrån varandra och en konfliktorganisation togs fram för berörda avdelningar, varav två var Örebro län samt förbundskontoret i Stockholm. Medlemsmöten hölls och organisationen var redo för konflikt från den 12 juli kl. 12.00. Organisationsgraden steg och många ställde upp trots semestertider.

Men ett nytt tvättavtal blev klart den 6 juli som bl.a. innehåller en lönekloss som garanterar 1 827 kr över lägsta lön efter två års anställning. Därmed behövde vi inte gå ut i strejk.

Sista avtalet ut var Samhall och även det avtalet hann löpa ut utan något nytt tecknades. Samhall är ett avtal som förhandlas gemensamt inom LO-förbunden. Även där stod parterna långt ifrån varandra. Medlarna valde att avbryta medlingen för de ansåg inte att parterna var nära någon lösning. Men trots det så tecknades ett nytt avtal. Förutom lönedelen var den stora stötestenen utvecklingsanställningar där man nu är överens om ett regelverk. Regelverket säger bland annat

att vid så kallade utvecklingsanställningar får varken ensamarbete eller övertid förekomma.

Alla avtalen är tecknade för ett år framåt och redan nu drar nästa avtalsrörelse igång.

Sverige går bra nu, arbetslösheten sjunker och svensk ekonomi är stark. Det är trots allt det ekonomiska läget som styr samordningen för Facken inom industrin. Detsamma gäller för LO-samordningen, där vi har fått en bra start inför kommande avtalsförhandlingar med en gemensam låglönesatsning. Det finns även en samsyn i att den konkurrensutsatta sektorn, det vill säga exportindustrin, ska vara den som sätter märket för lönerna.

Som en del i avtalsrörelsen har vi redan hunnit genomföra IF Metallträffarna. Närmast har avtalsrådet träffats 17-18 november. Därefter träffas de olika delegationerna mellan 29 november och 12 december. Då sammanställs våra krav och sedan ska IF Metall och motparten överlämna sina respektive krav strax innan jul i år.

Sedan drar allt igång för ytterligare en vår av troligtvis tuffa förhandlingar med långa nattmanglingar. Då krävs det att vi samlar oss och visar styrkan av att tillsammans är vi starka. Organisera er där ute på arbetsplatserna, ställ frågan om medlemskap till de som ännu inte är med!

Det är våra kollektivavtal som parterna förhandlar om, det är vår vardag och arbetsmiljö som avtalet reglerar.

Vad blir lägsta lön, vad blir ersättning vid obekväma arbetstider, vad blir ersättningen vid övertid, vad blir årets löneökningar? Inget av detta regleras i lagen, allt finns reglerat i kollektivavtalet. Glöm aldrig bort det. Oavsett vad det står i svensk lagstiftning så säger lagen inte någonting om nivån på ersättningar, bara att det till viss del ska finnas. Det finns inget golv eller för den delen tak.

Men en sak är klar, vi är rustade för en tuff och hård avtalsrörelse 2017.

INNEHÅLL OSS EMELLAN

- 3 Pensionärerna besökte Linköping
- 4-5 Energisamarbete i Lindesberg
- 6 Kommunikatörerna inspirerades
- 7 Verktygslådan - så fungerar den
- 8-9 Porträttet: Anders Karlsson
- 10 Bildcollaget
- 11 Sudoku/Matlådan
- 12 Aktuellt/Medlemskrysset. Vinn trisslotter. Kuggat.

Omslagsbild:

Anders Karlsson, porträtteras i detta nummer.
Bild: Ronnie Boenke

ÖPPETTIDER UNDER JUL OCH NYÅR PÅ AVDELNINGEN!

V51:

Mån-Torsdag öppet 08.00-12.00 och 13.00-16.00
Fredag 23 december Stängt.

V52:

Måndag 26 december Stängt
Tis-Tors öppet 08.00-12.00 och 13.00-16.00
Fredag 30 december Stängt

V1:

Mån-Ons öppet 08.00-12.00 och 13.00-16.00
Torsdag öppet 08.00-12.00
Fredag 6 december Stängt

A-KASSANS TELEFONTIDER UNDER JUL OCH NYÅR!

19 december till 5 januari så har a-kassan telefontid mellan: 09.00-12.00 alla vardagar

ORDINARIE ÖPPETTIDER:

Måndag-torsdag 08.00-12.00 samt 13.00-16.00
Fredag 08.00-12.00, endast telefonöppet 13.00-15.00

Post- och besöksadress:

IF Metall Örebro län
Klostergatan 35
703 61 Örebro

Telefon: 019-19 93 50

Fax: 019-18 27 27

E-post: postbox.avd18@ifmetall.se

Hemsida: www.ifmetall.se/orebrolan

Bankgiro 5774-3049

A-kassan:

Peter Wetterberg, handläggare, dag 1-31
Telefon direkt: 019-18 33 24

Jane Andersson, handläggare

Telefon direkt: 013-10 51 30

Tidningen OssEmellan ges ut av IF Metall Örebro län

Ansvarig utgivare är Jennie Nylund.

Utformning: Bildmakarnamedia.se

Facit Sudoku

6	9	1	8	4	2	5	7	3
8	7	2	3	5	6	1	4	9
4	3	5	7	9	1	2	6	8
2	4	7	6	3	5	8	9	1
9	5	6	1	7	8	3	2	4
1	8	3	9	2	4	7	5	6
7	6	4	5	8	3	9	1	2
5	1	8	2	6	9	4	3	7
3	2	9	4	1	7	6	8	5

Britta Eriksson, Björka Väveri, berättar om tillverkningen för Christina och Vateri Grönros.

Pensionärsresan gick till Linköping

Höstens pensionärsresa blev något för alla smaker. Det första målet var Lantbruksmuséet i Ljusfallshammar. Där finns det mesta av alla slags maskiner och redskap som behövdes i lantbruket förr i tiden.

Jag fick där klart för mig vilken betydelse bysmeden hade för att tillverka och reparera allehanda maskiner och verktyg. Vi fick också se och framför allt höra en tändkulemotor som drev en bänksåg. Maskinen går under benämningen "Bosse tändkula". Muséet ligger lite avsides men det är värt att besöka under sommarmånaderna då det mesta av muséet har utomhustemperatur men under tak. Det är en otrolig mängd maskiner och redskap som finns där. Det drivs av ideella krafter och det ligger inte så långt ifrån södra Närke.

Resans andra mål var Björke Västuga som ligger söder om Finspång på vägen mot Skärblacka. Det är ett litet väveri ute på landsbygden med ett stort utbud och med fantastiska kvaliteter. Det blev en hel del inköp av

bussresenärerna allt ifrån små bröddukar till stora dukar. Återigen ett resmål som är värt ett besök om man har vågarna förbi.

Resans stora mål var Flygvapenmuséet i Linköping där vi inledde med lunch. Därpå följde en guidad visning av muséet och på detta fick vi en timmes frigång att utforska själva. Den tiden behövdes för det finns mycket att se. Den största attraktionen är den DC 3 som sköts ned av ryssarna 1953, öster om Gotland. Den nyaste delen av muséet byggdes kring resterna av detta plan. Man byggde källaren och lyfte ned planet och glasade in det samt lade golvet till överdelen på detta så att planet är helt inneslutet.

Efter detta tog vi en tur till Cloettas fabrik i Ljungsbro där vi fick inhandla choklad och annat godis innan vi vände bussen hemåt. Som vanligt var det Stefan Grahn som körde oss på en tur som Holmgrens buss lagt upp rutten på. Återigen en intressant och trevlig resa.

Text och bild: Tord Turesson

Conny Ohlsson fördjupar sig i en gammal bandtraktor.

Uno och Sinikka Sandqvist funderar över om de skall köpa denna vackra löpare.

Välkommen Camilla!

Nu i dagarna har IF Metall Örebro län fått en ny ombudsman! Hon heter **Camilla Borneland** och kommer från fackförbundet Kommunal, där hon arbetat som ombudsman. Vi välkomnar Camilla varmt och hoppas hon ska trivas hos oss!

NOTISER

Att tänka på!

Numer ska också alla tryckluftsledningar som har ett tryck över 2 bar även vara uppmärkta!

Detta i ett led att det vid svåra och trånga utrymmen snabbt ska gå att kunna se på rörledningarna vilken som har vad i sig, vilket ökar tryggheten både för de som jobbar med rören och för de runt om kring. För mer information se www.av.se och sök på afs 2014:43!

Med glada hälsningar Regionala skyddsombuden IF Metall Örebro län!

Text: Rikard Bergsten och Fredrik Strid
Bild: Källa www.av.se

Symbolen är ett faropiktogram för att varna om "gas under tryck" på rörledningarna.

Industrin tål löneökningar även 2017

I början på oktober presenterade Industrins ekonomiska råd (IER) sin rapport om de ekonomiska förutsättningarna för 2017. Rapporten är en viktig del i de förberedelser som äger rum inför avtalsrörelsen och överlämnandet av avtalskrav som sker före jul. I rapporten konstaterar IER att industrins ekonomiska utsikter är måttliga och att läget inte är helt olikat det som var före förra avtalsrörelsen. IF Metalls förbundsordförande Anders Ferbe tycker att IER:s bedömning är väl avvägd, trots en svårare vigerad och osäker framtid: Mycket är likt fjolåret. Det i sin tur innebär att det borde finnas förutsättning för reallöneökningar även 2017, trots förväntningar om något högre inflation.

Partssamarbete för minskad sjukfrånvaro

Efter att regeringen satte press på arbetsmarknadens parter presenterade LO, Svensk Näringsliv och PTK en gemensam avsiktsförklaring mot ohälsa. Bakgrunden är att sjukskrivningarna sedan 2010 återigen ökar, och den trenden måste nu brytas. IF Metalls avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä ser hellre att arbetsmarknadens parter kommer överens än att det blir lagstiftning och välkomnar därför överenskommelsen. Han menar också att kostnaderna för sjukförsäkringen annars riskerar att skena och bli en gökunge i stadsbudgeten.

Samarbetsprojekt i Lindesberg skapar energi- och miljövinster

För seriösa företag som strävar efter långsiktig lönsamhet har energi- och miljöfrågorna fått allt större betydelse. Här har Linde energi funnit en ny, intressant roll som rådgivare och samarbetspartner till lokala företag. I ett pågående samarbete med BillerudKorsnäs har Linde energi minskat utsläppen av koldioxid till atmosfären med drygt 370 000 ton.

Det var i slutet av 1990-talet som Linde energi inledde samarbetet med dåvarande AssiDomän i Frövi, en ort i södra delen av Lindesbergs kommun. Detta företag, som nu heter BillerudKorsnäs, tillverkar varje år ungefär 450 000 ton kartong av hög kvalitet till förpackningsindustrin. Under produktionen uppstår stora mängder spillvärme, som förr kylades bort till ingen nytta. Samma spillvärme används idag för att värma hushåll och industrier i Lindesberg, Vedevåg och Frövi.

Det innovativa fjärrvärmeprojektet i Lindesberg har med tiden blivit en succé. Projektkostnaden på 120 miljoner, som delades mellan Linde energi och dåvarande AssiDomän, är återbetald sedan länge. Idag får BillerudKorsnäs betalt för spillvärme som tidigare gick förlorad. Linde energi har byggt ut sitt fjärrvärmenät och minimerat oljeförbrukningen. Även fjärrvärmekunderna tillhör vinnarna, eftersom Linde energi har relativt låga fjärrvärmepriser tack vare spillvärmerna från Frövi.

Prisbelönat projekt

Den största vinnaren är ändå miljön. Sedan starten 1998 har utsläppen av koldioxid till atmosfären minskat med drygt 370 000 ton jämfört med om man bara eldat med fossila bränslen. Ungefär 2 550 kubikmeter olja och 2 900 ton gasol, som tidigare användes till fjärrvärmerna, har ersatts av spillvärme från Frövi.

Fjärrvärmeprojektet i Lindesbergs kommun har blivit mycket uppmärksammat. Naturvårdsverket har valt ut projektet som ett av nio föredömliga exempel på energiomställning som både sparar pengar och minskar klimatförändringarna.

Koncernansvarig för energifrågor vid BillerudKorsnäs är Johan Schönström. Han konstaterar att samarbetet med Linde energi haft

stor betydelse för kartongbruket i Frövi.

I slutet av 1990-talet genomfördes en stor utbyggnad i Frövi, som förväntades leda till ett kraftigt ökat värmeöverskott. Men eftersom vi knappast kunde öka utsläppen av varmt vatten till Arbogaåns vattensystem hade vi tvingats att investera i ett kyltorn. Detta kunde vi nu undvika genom att istället inleda ett samarbete med Linde energi där vårt värmeöverskott kommer till nytta, säger Johan Schönström, koncernansvarig för energifrågor vid BillerudKorsnäs

Samarbete med företag

Samtidigt som samarbetet med BillerudKorsnäs fortsätter har en rad energiprojekt inletts med andra stora företag i Lindesbergs kommun. I december 2013 slöt Linde energi och Por Pac i Lindesberg ett avtal om fjärrvärmeleveranser. Stora delar av företagets oljeförbrukning, ungefär 200 kubikmeter per år, kunde därmed ersättas av spillvärme. Samarbetet omfattar också leveranser av processånga till Por-Pacs tillverkning av olika produkter i cellplast. Mycket intressanta energiprojekt har också inletts med Meritor, Linde Maskiner och NammoLiab i Lindesberg, Global Castings i Guldsmedshyttan samt Vedevåg Tools och Teknos i Vedevåg.

Under 2014 började Linde energi även leverera fjärrkyla. Lindesbergs lasarett hade långt framskridna planer på att investera i en ny kylanläggning, men valde istället en lösning från Linde energi, där man använder ett gammalt borrhål i en närliggande grusås. Linde energi svarade för pumpstationen och ledningarna till lasarettet. Den miljövänliga tekniken minskar utsläppen av koldioxid med

130 ton per år och innebär en årlig kostnadsbesparing på 300 000 kronor jämfört med en eldriven kylanläggning.

Det är viktigt för Linde energi att delta i samarbeten med regionens företag. Genom att erbjuda vår energikompetens går det förhoppningsvis att öka företagets konkurrenskraft. Kanske kan vi också medverka till att Lindesberg blir en föregångskommun när det gäller energifrågor och att nya företag därför väljer att etablera sig här, säger Håkan Ohlsson, miljö- och fjärrvärmefchef på Linde energi.

Text: Göran Karlsson

Bild: Jennie Nylund

Faktabara:

- Linde energi ägs av Lindesbergs kommun och har drygt 100 års erfarenhet som elleverantör. Vid företagets fem vattenkraftverk i Dalkarlsyttan, Östra Bohr, Vedevåg, Ringaby och Oppboga produceras varje år 25 GWh eller drygt 30 procent av den el som levereras till kunderna. Resterande el köps på den nordiska elbörsen Nord Pool.
- Företaget omsätter cirka 215 miljoner kronor och har ett 40-tal anställda. Linde energi ansvarar även för elnätet i stora delar av Lindesbergs kommun. Elnätet omfattar 146 mil ledning och 10 500 kunder. I början av 2015 köptes även det elnät som tidigare tillhörde Närkes Kils Elektriska.
- Fjärrvärmerna i Lindesbergs kommun, som är miljöcertifierad enligt ISO 14001, beräknas leverera cirka 115 GWh (gigawattimmar) under 2016 till drygt 1000 kunder.
- VD: Jens Isemo.
- Styrelseordförande: Greger Nilsson.

Spillvärme från kartogbruket i Frövi används idag för att värma hushåll och industrier i Lindesberg, Vedeväg och Frövi.
Foto: Rolf Karlsson | bildmakarnamedia.se

Helle Klein, chefredaktör och ansvarig utgivare för Dagens Arbete, berättar om redaktionsarbetet. Till höger Claes Davidsson som antecknar intresserat.

Kommittén i samtal med Anneli Lundberg och Annette Lack, Informatörer på Kommunikationsenheten på förbunds-kontoret.

Inspirationsdag för kommunikatörerna

Det var lätt att inspireras av DA:s chefredaktör Helle Klein. Hon tog sig an kommunikationskommittén med den äran, delade med sig av egna erfarenheter och idéer. Laddade till tusen är kommittén nu redo för nya utmaningar, både för tidning, hemsida och sociala medier.

I morgonmörkret, en dag i oktober, träffades kommittén på Örebro centralstation för att åka mot Stockholm för en studiedag om tidningsarbete.

Dagens första pass var bokad med Bengt Forsling, enhetschef på kommunikationsenheten på förbunds-kontoret. Bengt berättade för oss hur arbetet går till på enheten. Förmiddagens upplägg var planerat av informatör Annette Lack. På kommunikationsenheten görs bland annat tidningen Info. Den skickas ut tio gånger om året till alla förtroendevalda inom IF Metall. Upplägget för tidningsarbetet och hur arbetet fortgår är likt arbetet för vår egna Oss Emellan, men Info tidningen är en större tidning med fler utgivningstillfällen. Annette pratade tillsammans med Anne-

lie Lundberg, också hon informatör, om IF Metalls nya datasystem, hur det påverkar arbetet för förbundet som helhet. Kommittén fick även en liten tjuvkik på den nya hemsidan av Kristoffer Sydlén, informatör och Elisabeth Edström, webbdesigner.

Eftermiddagen var bokad på tidningen Dagens Arbete och där tog självaste Helle Klein, ansvarig utgivare och chefredaktör, emot oss.

Helle Klein jobbade för många år sedan på Örebro Kuriren. Därefter styrde hon karriären in på Aftonbladet och blev så småningom politisk chefredaktör där.

Efter 15 år på Aftonbladet bytte Helle karriär totalt, och utbildade sig till präst.

Några års kyrkligt arbete inom olika församlingar i Stockholm hanns med, men Helle blev sedan åter lockad till journalistiken. Hon började för ca tre år sedan på tidningen Dagens Arbete.

Många frågor ställdes till Helle, dels hur redaktionens arbete fungerar och hur man tänker med olika artiklar och upplägget i själva tidningen. Helle är en stor inspiratör och en stark människa, som står upp för

alla människors lika värde. Helle skriver ofta starka ledare, sitter med i morgonsofforna i tv och gör omvärldsanalyser på löpande band. Hon tvekar inte att säga vad hon tycker och tänker och är en stor förebild för oss alla inom fackföreningsrörelsen.

Efter spännande och starka timmar på DA avslutades dagen och kommittén åkte sakteligen hemåt igen. Sammanfattningsvis känner vi oss inspirerade och laddade till tusen med nya idéer. Både för tidning, hemsida och sociala medier.

Text och bild:
Conny Dahlin och Jennie Nylund

Kommunikationskommittén består av:

Annika Djerf Borén
Claes Davidsson
Conny Dahlin
Felicia Nordqvist
Jennie Nylund

Mikael Lännqvist
Ronnie Boenke
Stefan Johansson

Verktyglådan – ett annorlunda verktyg

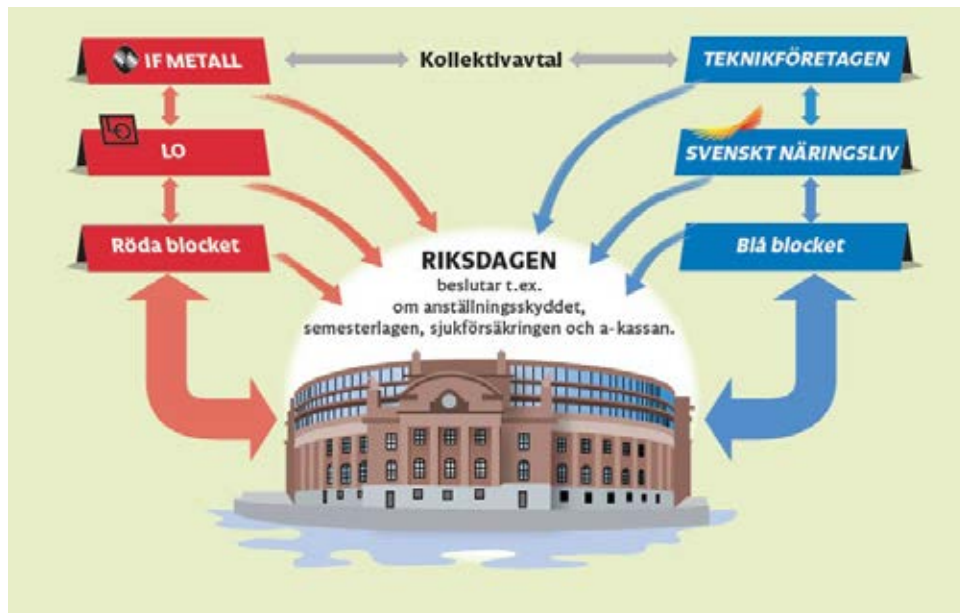
I början av år 2010 inleddes arbetet med ”Verktyglådan”. Man skapade helt enkelt ett verktyg för att förmedla kunskap om spelreglerna på arbetsplatsen och upplyser om hur samhället kan förbättra eller försämlra våra kollektivavtal.

Verktyglådan går ut på att förbundet utbildar så kallade agitatorer, och ger dem kunskap och material för att förmedla vidare till medlemmarna.

Ett exempel på vad som kan synliggöras i Verktyglådan är att de beslut som tas i Europaparlamentet förr eller senare letar sig in i våra kollektivavtal.

I vår avdelning har agitatorerna planerat så att Verktyglådan finns med på alla kurser som avdelningen håller i under hösten. Det för med sig att kursdeltagarna även får en möjlighet att förmedla ut till sina klubbar, som vid planering av kommande årsmöten, att boka just en Verktyglådeupplevelse. Nu är det säkert några som redan har haft Verktyglådan på sitt årsmöte men då kan det tilläggas att det har kommit en ny, uppdaterad och fräsch version.

I nuläget är det fyra förtroendevalda i avdelningen som är tillgängliga för att köra en presentation. Om det finns någon medlem

En bildlig förklaring hur vi påverkar riksdagen.

eller förtroendevald som är intresserad av att bli en i gänget av agitatorer så är dörren alltid öppen, det är bara att höra av sig till Jennie Nylund på avdelningens telefon 019-19 93 50.

Text: Claes Davidsson
Bild: Jennie Nylund

Agitator Claes Davidsson kör verktyglådan på kursen Agera.

Ungdoms- kommitténs mål är att ge bästa möjliga information om facket

Ungdomskommittén är en kommitté vars största uppgift är att anordna skolinformationer för gymnasieelever som går industri- och fordonsprogrammen. Målet är att träffa varje årskurs en gång per år för att ge eleverna bästa möjliga information om facket samt hjälp och tips om arbetslivet. Utöver skolinformationerna brukar vi anordna två aktiviteter per år för IF Metalls medlemmar under 30 år, eftersom man inom LO, Landsorganisationen*, är ungdom till dess att man fyller 30.

Aktiviteter är allt från Boda Borg, Liseberg, julbord på Gustavsvik till temadagar som kan handla om t.ex. rasism. Vissa aktiviteter väljer vi att lägga på helger medan andra är under

Ett gäng glada elever efter en skolinformation på Tullängskolan.

vardagar. Vi lägger alltid med någon form av utbildning i samband med aktiviteterna.

Ungdomskommittén består idag av sju ledamöter, varav en är sammankal-

lande/ansvarig för kommittén. I vår kommitté har vi ingen maxgräns för antal ledamöter utan de som känner att de vill vara med är välkomna!

* LO samordnar 14 olika fackförbund,

man brukar säga att de samordnar alla ”arbetarförbund”.

Text och bild: Felicia Nordqvist

Anders – ”en kille med krut”

Ett av Anders Karlssons uppdrag, utöver rollen som klubbordförande, är att vara kurshandledare.

– De ögonblick när kursdeltagaren utvecklas och får aha-upplevelser är obetalbara, och handledarrollen är bland de bättre uppdrag man kan ha, tycker Anders.

Ett av Anders uppdrag, utöver rollen som klubbordförande, är att vara kurshandledare. – De ögonblick när kursdeltagaren utvecklas och får aha-upplevelser är obetalbara, och handledarrollen är bland de bättre uppdrag man kan ha, tycker Anders.

Anders Karlsson har jobbat på Orica sedan våren 1989. Under årens lopp har han hunnit arbeta på flera olika avdelningar på fabriken. Anders tycker att det har varit roligast att jobba på dynamittillverkningen och på en avdelning som kallas för NPED (Non-primary Explosives Detonator), där sprängkapslar pressas ihop.

Anledningen till att Anders engagerade sig fackligt var att han inte gillade hur dåvarande ledning drev företaget. Det var efter ett årsmöte då det fanns vakanta platser i styrelsen, som Anders ringde till dåvarande klubbordförande Elisabet Hoikkala. Hon välkomnade Anders in i klubbstyrelsen som ledamot och ganska snart blev han vald som vice ordförande.

2013 fick Anders frågan om han kunde tänka sig att ställa upp i valet som ordförande. Anders bad att få återkomma eftersom han behövde stämna av med familjen först. Sambon Sofia hade inget att invända och när dottern fick veta att pappa Anders inte skulle behöva jobba vare sig natt- eller helgskift tyckte hon att ”farsan” skulle ta det. Det ska tilläggas att Anders jobbad femskift vid tidpunkten och dottern såg sin chans att få mer tid med pappa Anders. På årsmötet blev Anders vald som ordförande och är nu inne på sitt fjärde år som ordförande på heltid. Anders trivs med rollen som ordförande, även om det har kunnat hetta till i förhandlingarna genom åren. Anders menar att det är hans ”långa stubin” som gjort att det har fungerat bra. Att kunna vara lugn och sansad i svåra situationer är ingen nackdel som ordförande, säger han småleende.

Nyligen blev Anders även ansvarig för studiekommittén på avdelningen. Som ny ansvarig har Anders målet att bibehålla den positiva trend runt studierna, som han också

varit med att bygga upp tillsammans med övriga studiekommittén. Nu känner medlemmar och förtroendevalda ett visst sug att utbilda sig mer. Anders är övertygad om att det goda gensvaret beror på det jobb som kommittén lagt på studieorganisationerna ute på klubbarna och de träffar de blir kallade till. Anders trycker väldigt tydlig på det som förbundet numera kräver, att alla förtroendevalda skall ha ett visst utbildningspaket för att få en bra grund att stå på, så att de senare kan utbilda sig vidare mer specifikt.

Anders jobbar också som handledare och håller kurser i exempelvis Vald på jobbet, Agera och Lagar i arbetslivet. Anders tycker att handledarrollen är ett av de bästa uppdragen han har.

– Att få se hur kursdeltagarna utvecklas mer och mer, när de får aha upplevelser och när ”polletten trillar ner” är sådana obetalbara ögonblick, menar Anders.

Anders tycker att det går utmärkt att kombinera uppdraget som handledare med sin roll som klubbordförande på Orica eftersom han anser att uppdragen kompletterar varandra. Många gånger lär sig även Anders nya saker av kursdeltagarna.

Med ett fullspäckt schema finns det inte så mycket fritid. På sommaren försöker Anders att hinna med att fiska, men det är vintertid som det stora fritidsintresset kommer fram i utförsåkning. Detta har gjort att sedan några år tillbaka är Anders drivande i personalklubben på Oricas alpin sektion där det bl a anordnas resor till Hundfjället, Romme och Stöten. Det märks att skidåkningen ligger Anders varmt om hjärtat. Han skiner liksom upp och talar om den ena skidresan efter den andra, resor till Alperna med grabbgänget, med många timmars skidåkning och After ski-tillfällen. Den stora frågan är om de resorna kan likställas med Sällskapsresan 2 snowroller, men det förtäljer inte historien.

Text: Claes Davidsson och Ronnie Boenke

Bild: Ronnie Boenke

” Att få se hur kursdeltagarna utvecklas och får aha-upplevelser är obetalbara ögonblick”

Namn: Anders Karlsson
Ålder: 43
Familj: Sambo och en tonårsdotter. Numera utan hund, men Anders har genom åren haft 3 schäfrar.
Arbetar: Orica i Gyttoorp, tillverkare av sprängämnen och tändsystem världen över.

Utanför företaget visar sig Gyttorps natur från sin allra finaste sida.

Anders under handledning i kursen Kollektivavtalet.

Lars-Erik på sitt nya jobb i Karlstad.

Hallå där! Lars-Erik Soting

Hej Soting! vad gör du nu för tiden?

– Jag har börjat som ombudsman för socialdemokratiska arbetarkommunen i Karlstad från den 1 november.

Vad innebär det då?

– Jag ska ut på medlemsvärvning, anordna kampanjer, jobba med medlemsvård.
– Vi har en stor kampanj som snart drar igång. En av dom viktigaste just nu det är att vinna valet 2018.

Kommer du att kunna påverka framtiden?

– O ja! Så mycket som möjligt i Karlstad och Värmlandsregionen. Örebro kommer jag också kunna påverka, då jag bor kvar i stan.

Så du lämnar IF Metall nu?

– Nej det tänker jag inte göra, jag kommer fortsätta vara medlem. Sitter med i politiska kommittén på avdelningen fram till årsmötet 2017, så det ska nog gå att kombinera bara jag kommer i ordning på det nya jobbet.

Då får vi önska dig lycka till i framtiden!

**Text: Stefan Johansson
Privat bild: Lars-Erik Soting**

Kunskap är inte tungt att bära!

Bildsvep från några av våra kurser - och en ny klubb!

Medlemmar ifrån hela länet lyssnar under ett föreläsningsspass på kursen Agera. Kursen Agera handlar om att få grundläggande kunskaper om IF Metall som arbetsorganisation, arbetarrörelsens värderingar, främlingsfientlighet och arbetsrätt.

Medlemsmöte på Nolato Silikonteknik i Hallsberg. En ny klubb bildades!

Intresserade deltagare på Agerakursen.

Fullt fokus på deltagarna när Anders håller taktpin-nen på kollektivavtalskursen!

Glada miner när det bläddras i kollektivavtalet.

Medlemsförmån. Passa på! Du som är medlem i IF Metall Örebro län:

Gå en cirkel i ABF:s regi få kursavgiften betald

Ta chansen! Jägarexamen, navigation, smideskurs, matlagning, vävning m.m.

Välj själv vad du vill göra, kolla utbudet på ABF och kontakta din studie-organisatör, eller ring avdelningen på tel 019-19 93 50.

Kursavgiften betalar avdelningen, max 1000 kr per termin.

Ej material. Kurslitteratur till basämnena får du ersättning för, dock max 500 kr. (Du måste närvara 75% av kurstiden.)

Detta gäller så länge pengarna räcker i den avsatta potten.

Möte för arbetslösa medlemmar

Val av representantskapsombud för arbetslösa.

Du som är arbetslös inbjuds

Torsdagen den 2 februari 2017 kl 15.00

till ett möte för att utse ombud till representantskapet i IF Metall Örebro län. Mötet sker på avdelningens expedition, Klostergatan 35 Örebro.

Det är viktigt att allas röster blir hörda - även de arbetslösas.

MATLÅDAN

Claes Davidsson

Den som väntar på tomten kan under tiden unna sig något gott att äta. Nu när hösten med regn och rusk övergår i bitande kyla och vinter, passar det som bäst med långkok. För några veckor sedan kokade jag den godaste chilin jag nog någonsin gjort. Den fick koka eller småsjuda i drygt sex timmar. Den blev rätt stark men tillsammans med tillbehören gräddfil och guacamole blev chilin balanserad.

Chilireceptet är en favorit i repris. Det är en variant på ett annat men snarlikt recept, som var det första receptet med mig som ny skribent för matlådan. Mitt recept grundar sig i ett recept

som vanligtvis kallas för världens bästa chili. Det skrevs i slutet av 1988 och grundar sig i en artikel från sextioalet, där Francis X Tolbert efterlyste recept på den bästa chilin. Under några år samlades det in ca 48 000 olika recept. Skribenten kunde snabbt

konstatera att en riktig chili inte ska innehålla böror, tomater, lök eller köttfärs. Många olika varianter på chili finns det. Några som sticker ut är de som tvingar kocken att lyssna på country musik och speciellt Hank Williams låtar. Eller recept där kocken ska

dricka en anseilig mängd tequila och när flaskan är slut så är chilin klar. Jag vill bestämt avråda alla att använda sig av alkohol vid matlagning, speciellt som mätstock för när chilin är klar. Country musik däremot funkade riktigt bra, i alla fall för känslans skull.

En annan favorit i höstmörkret som blir fantastiskt gott är en form av lyx tacos som görs på lammlägg. Båda rätterna passar mig perfekt eftersom dessa långkok kräver relativt lite arbete men det blir många portioner som går att frysa in eller att ha i matlådan.

Långkok med hetta i väntan på tomten

CHILI

Sex flaskor ljusst öl, helst det mexikanska Corona.

5 torkade acho-pepparfrukter (De är stora, mörkt brunröda.)

1 chipotle-peppar (Röd, rökt)

3 birdseye-pepparfrukter (Små spetsiga klarröda). Kan ersättas av torkad, mald piri-piri).

4 jalapeno-pepparfrukter.

Baconfett (eller olja) att steka i.

10 stora vitlöksklyftor, grovt hackade.

5 kilo oxkött, skuret i centimeterstora tärningar.

En halv kopp mjöl.

En kopp chilipulver.

Två koppar mörk oxbuljong.

2 matskedar spiskummin. (Kännarna kan inte komma överens om kryddan ska rostas innan den används eller inte.)

2 matskedar oregano.

2 matskedar malda korianderfrön.

1/2 matsked socker.

Salta efter smak. Börja försiktigt!

Lite grovt majs mjöl.

Gör så här:

Börja med pepparn (chilin). Rensa bort stjälkar och frön. Koka den torkade pepparn 15 minuter under lock, ställ åt sidan och låt svalna.

Rensa och hacka den övriga pepparn. Ställ åt sidan.

Fräs vitlöken mjuk och brun. Lägg i grytan.

Öka värmen i stekpannan och börja steka köttet. Ta lite i sänder och rör om ordentligt så att bitarna steks på

alla sidor. Lägg ner i grytan. Detta är ett varmt, osigt och tidsödande slitgöra som kräver både tålmod och tequila. Blanda mjöl och chilipulver. Strö över köttet i grytan.

Sila av den blötlagda pepparn, men spara vattnet. Mosa den kokta pepparn, tillsätt sedan all peppar till köttet.

Häll på pepparvattnet, oxbuljong och öl tills vätskan täcker köttet.

Koka upp.

Låt chilin småkoka. Rör ner spiskummin, oregano och koriander. Rör ofta så att mästerverket inte bränns fast i botten.

Fortsätt kokningen tills köttet börjar falla sönder. Det bör ta två, tre timmar.

Det kan hända att chilin är lite lös när den närmar sig slutkokningen.

Riktiga Texasbor reder den då med grovt majs mjöl. Ta av grytan och skumma bort det fett som samlats ovanpå.

Den här satsen räcker till ett tjugotal normala människor, men högst tio chiliälskare.

Servera chilin i små, djupa tallrikar.

Många gillar att äta den med majs chips till, en klick creme fraiche eller lite grovt rivet cheddarost ovanpå. Servera med sallad, bröd och guacamole.

”LYXTACOS” PÅ LAMMLÄGG

Du behöver:

1,5 st medelstora lammlägg med ben

3 msk chilipulver
2 msk spiskummin
1 msk torkad koriander
0,5 msk mald kanel
Majsolja till stekning
66 cl mörkt öl
4 msk äppelcidervinäger
2 msk tomatpuré

Gör så här:

Blanda de torra kryddorna i en skål och klappa sedan in dem i lammläggarna.

Bryn läggarna 2–3 minuter på varje

sida i en gjutjärnsgröta med lite olja i.

Sänk värmen och håll sedan i ölet, vinägern och tomatpurén.

Lägg lock och låt puttra 2–4 timmar. Ta av locket mot slutet och koka ihop bräneringsvätskan något.

Dra bort köttet från benen med en gaffel och servera det sedan med bräneringsvätskan.

Serveras med små vete- eller majstortillas, tunt skivad avokado, silverlök och några lime klyftor.

Löser du Sudoku?

Sudoku uppfanns i USA i slutet av 1970-talet, men vann då ingen popularitet. På 1980-talet introducerades det i Japan där det också fick sitt namn, sudoku (”ensam siffra”). Det gäller att placera in siffrorna 1 till 9 på ett sådant sätt att varje vågrät rad, lodrät rad innehåller varje siffra exakt en gång.

Facit finns på sidan 2.

				4	2	5		
	7	2			6			
	3			9		2		
			6	3	5		9	
9		6	1			3		
1	8		9					6
7		4		8				2
			2				3	
					7	6		5

KUGGAT

Hur har det gått i årets löneförhandlingar?

Greger Kammerland, Orica
- Samma som tidigare år, så det känns trögt att få några stora lokala påslag. Årets lönerevision landade vi på 2.09% + 0.2 i Delpension.

Anders Karlsson, Danfo
- Vi fick vad avtalet sade, lyckades också få en liten extra höjning på de som låg lägst.

Anton Bergström, Skandinaviska Byggelement
- Jag önskar det gått bättre i relationen med chefen! Vi fick bara 2 procent.

Roger Karlsson, Hallsbergs smide
- Vi har inte börjat ännu.

Aktuellt i avdelningen

Ytterligare information finns på hemsidan:
www.ifmetall.se/avd18

Januari	Februari	Mars
9-10 Jämställdhetsutbildning	1-3 Medlem i Facket	3 Politiskakommittén
personal avdelningsstyrelse +	3 Politiskakommittén	6-8 Lagar i arbetslivet
12 Miljökommittén	6-8 Vald på jobbet	9 Arbetsmiljö i praktiken
13 Politiskakommittén	10 Arbetsutskott	10 Arbetsutskott
13 Arbetsutskott	10 Miljökommittén	13-15 Lagar i arbetslivet
16-17 Facklig-politisk utbildning	13-15 Medlem 55+	16 Arbetsmiljö i praktiken
16-18 Agera	16 Studiekommittén	16 Avdelningsstyrelse
19 Studiekommittén	20 Jämställdhetsutbildning	17 Miljökommittén
23-24 Agera	23 Avdelningsstyrelse	20-21 Våga ta kontakt
26 Avdelningsstyrelse	27 Jämställdhetsutbildning	22 Facklig Info
30-31 Agera		23 Avdelningsstyrelse
		23 Årsmöte
		27-29 Försäkringskurs för förtroendevalda
		30-31 Arbetsmiljö i praktiken

Vinnare av lotter för rätta lösningar av "medlemskrysset" nr 3 2016 är: Marianne Åsell, Rölfors, Anton Bergström, Örebro och Sven-Erik Karlsson, Lindesberg.
Lösningar på detta kryss vill vi ha senast den 1 februari 2017. Det går bra att lämna lösningar till klubben eller ombudet på din arbetsplats. OBS! Endast medlemmar deltar i utlottningen av lotter.

Lösningen insänd av
Namn:
Adress:
Postnr:
Ort:

MEDLEMSKRYSSET

	BEHOVER NOG TRÄEKA	MORGON KULT-FIGURER	SKÄRM ORD-SVALL	HOCKEY-PLANER	LÄTT DIMMA LEDNINGEN	
	→				- -	
	IVRAR STARKT FOR NÄGOT					
	KVÄLLS-UNDER-HÄLLNINGEN				SOL-VARV	
	ÅKER FRAM OCH TILLBAKA	FEST-TÅG	TÄVLING	YRKESGRUPP-BORSTE		
	RUSTAS LUPP I VÄRLDEN					
	SNURRIG				SÄTTER FÖRFATTARE ORD PÅ	
			KAN KANSKE HON GÅ PÅ	RIKSVAG PLATS FÖR ARTIST	SIST I SKRIFT HÅLS-DUKEN	
		SLÄKT UTSIKT	IGEN-BOMMAT BILJARD-KÄPP	MAN FRÅN DALARNA	DANSK Ö	FLOD EN SLAGS ARMÉ
	→		→			
TALAS I BERLIN				VILJE-KRAFTEN	SYRE	
© 2016 Hammetmans Ordbruk www.ordbruk.se	FLICKA			VÄGG-BONAD	NATION-AL-TEMPLAR-ORDEN	